Informatienota

Datum vergadering : 29 september 2020
Registratienummer : IN093
Portefeuillehouder : Ton van Maanen
Bijlage(n) : -
Onderwerp : Stand van zaken Transformatieplan Regio Rivierenland

---

Onderwerp
Stand van zaken Transformatieplan Regio Rivierenland

Kennisnemen van
Stand van zaken Transformatieplan Regio Rivierenland

Inleiding
In 2018 heeft Regio Rivierenland samen met de acht gemeenten een aanvraag gedaan voor een transformatieplan bij het Transformatiefonds. Dit is een fonds van de VNG en het Rijk om de vernieuwing van het jeugdhulpstelsel een extra impuls te geven.

Het uitgangspunt van transformatie is om het jeugdbeleid en de voorzieningen efficiënter en effectiever te maken. De jongere krijgt op tijd, de juiste hulp, die nodig is. Het uiteindelijke doel is het versterken van de eigen kracht van de jongere en van het zorgend en probleemoplossend vermogen van zijn gezin en sociale omgeving.

Transformatieplan 'Samenwerken aan een sluitende aanpak voor kwetsbare jongeren'
Voor de realisatie van het transformatieplan is een actieprogramma voor kwetsbare jongeren opgesteld.
Met het actieprogramma dat Regio Rivierenland gezamenlijk met de acht gemeenten heeft opgesteld, zetten zij in op een sluitende aanpak in de zorg voor kwetsbare jongeren tussen de 12 en 23 jaar. Hoewel het in Rivierenland met het overgrote deel van de jeugd goed gaat, is er een kleine groep jongeren die niet de juiste hulp krijgt. Deze jongeren, die vaak in zeer complexe situaties zitten, kunnen niet geholpen worden met reguliere oplossingen. Om deze jongeren adequaat te helpen, is het actieprogramma 'Samenwerken aan een sluitende aanpak voor kwetsbare jongeren' opgesteld.

Het actieprogramma bestaat uit drie onderdelen:
- Toekomstgericht werken
- Betere aansluiting tussen jeugdhulp en voortgezet onderwijs
- Actietafel

Een belangrijk speerpunt bij deze drie onderdelen is het afschalen van de actieprogramma's. De hulp is er zo op gericht dat de hulp tijdelijk is en de hulpvrager zo snel mogelijk zelf weer uit eigen kracht zelfstandig verder kan.

Wat hieraan voorafging: probleemanalyse
In mei 2019 is gestart met de uitvoer van het transformatieplan, is een projectleider aangesteld en een regiegroep met betrokken beleidsambtenaren vanuit de acht gemeenten gevormd. Met de regiegroep, zijn er bij aanvang van het project een paar belangrijke uitgangspunten bepaald: onderzoek wat specifiek de knelpunten zijn in de regio en houdt hierbij oog voor de lokale situatie en problematiek. De drie onderdelen uit het plan zijn verder uitgewerkt door drie projectgroepen waarin de regiegroep is vertegenwoordigd.

Op alle drie de onderdelen uit het plan is door de projectleider en de regiegroep uitvoerig gesproken met betrokken partijen, met het doel draagvlak te creëren en zicht te krijgen op bestaande knelpunten. Er zijn o.a. gesprekken gevoerd met alle VO-scholen en het MBO, samenwerkingsverbanden VO, de gemeenten, sociale diensten, Regio Rivierenland, de woningstichting, RMC/ Leerplicht, UWV, schoolmaatschappelijk werk, Voortijdig SchoolVerlaten (VSV), RW-POA Rivierenland, en welzijnsstichtingen. Daarnaast is er een bijeenkomst georganiseerd voor een afvaardiging van sociale wijkteams en een bijeenkomst specifiek voor jongeren. Deze gesprekken hebben waardevolle informatie en inzichten opgeleverd. Er zijn vooraf veel gesprekken gevoerd met het RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten). Deze gesprekken worden wekelijks voortgezet.

De opbrengst uit de probleemanalyse is vertaald naar een concreet actieplan voor 2020 en 2021. Voor elk onderdeel hebben we een maatschappelijk te behalen resultaat bepaald. In eerste instantie is ervoor gekozen de pilotprojecten te verdelen over de verschillende gemeenten om op korte termijn te kunnen starten . Op een later moment worden alle pilotprojecten verder uitgebreid naar de gemeenten.

1. ***Toekomstgericht werken / inzet toekomstcoaches***

Opbrengst probleemanalyse
Toekomstgericht werken vinden professionals belangrijk, maar staat niet altijd op het vizier (door werkdruk, onbekendheid, e.d.). Ook wordt niet vanzelfsprekend naar alle leefdomeinen gekeken. Een methode of tool zou hierbij kunnen helpen.

Jongeren hebben behoefte aan een coach, iemand die hen helpt hun vragen te ontdekken en scherp te krijgen. Dit is een coach die verstand heeft van verschillende leefdomeinen en die naast de jongeren kan gaan staan en actief naar hen toe gaat om zwaardere hulpvragen te voorkomen. Zij ervaren op dit gebied weinig aanbod. Het inzetten van jongerenwerkers als toekomstcoach biedt hiervoor een oplossing.

Beoogd maatschappelijk resultaat
In een vroegtijdig stadium bespreken professionals samen met de jongere wat er op een later moment nodig is en wat hij wil als hij richting jongvolwassenheid gaat. Hiervoor wordt samen een plan gemaakt, een grotere hulpvraag voorkomen en wordt ingezet op de zelfredzaamheid van jongeren. Toekomstgericht werken wordt een manier van denken en professionals rondom jongeren passen deze methode toe.

Hoe pakken we dit aan?
De behoefte van professionals brengen we concreet in kaart als het gaat om tools of methodiek rondom Toekomstgericht werken. Hiermee gaan we vervolgens samen aan de slag met professionals om hier invulling aan te geven. Voor jongeren worden er toekomstcoaches ingezet. Deze toekomstcoaches zijn jongerenwerkers, die niet alleen bekend zijn met de doelgroep maar ook met de werkwijze van de gemeenten en de lokale situatie. Deze toekomstcoach gaat actief aan de slag met deze nieuwe opdracht; het opstellen van toekomstplannen, het coachen van individuele jongeren en is ook ambassadeur van Toekomstgericht werken.

Actie!
Vanaf maart 2020 zijn de eerste toekomstcoaches gestart in Tiel, Buren, Maasdriel, West Maas en Waal en Culemborg. West Betuwe volgt later. Ook gaan we met professionals aan de slag met de doorontwikkeling van de methode en tool. In de gemeente West Betuwe starten we met een pilot. Door de fusie en corona maatregelen vindt dit later plaats dan gepland.

1. ***Betere aansluiting tussen jeugdhulp en voortgezet onderwijs***

Opbrengst probleemanalyse
Een integrale aanpak zorgt ervoor dat er (vroeg)tijdig wordt gesignaleerd en dat er hulp geboden kan worden om de ontwikkeling van de jongere te bevorderen. Zowel onderwijs als de wijkteams werken hier dagelijks hard aan en erkennen het belang van een integrale aanpak. In Regio Rivierenland is er behoefte aan het versterken van de integrale samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp (sociale wijkteams).

Beoogd maatschappelijk resultaat
Er is een betere verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp. Er wordt van elkaars expertise gebruik gemaakt en vroegtijdig hulp geboden. Hierdoor krijgt de jongere de juiste hulp en wordt een grotere zorgvraag voorkomen. De zelfstandigheid van jongeren is vergroot en ze kunnen zo optimaal mogelijk functioneren binnen school en maatschappij.

Hoe pakken we dit aan?
Zowel in het onderwijs als in de jeugdhulp wordt veel hulp geboden aan jongeren. In de dagelijkse praktijk sluit dit nog niet altijd goed op elkaar aan en kan er meer gebruik worden gemaakt van elkaars expertise. We versterken de verbinding tussen het passend onderwijs en de jeugdwet door onder andere in te zetten op het faciliteren van mankracht of andere middelen. Met de scholen en de sociale wijkteams stellen we een gezamenlijke opdracht op en gaan we aan de slag. Daarnaast organiseren we bijeenkomsten om elkaar beter te leren kennen en om van elkaar te leren.

Actie!
In februari zijn de eerste startbijeenkomsten tussen onderwijs en de lokale teams in Neder-Betuwe en Zaltbommel. Door de corona crisis volgen de andere gemeenten later. Na de startbijeenkomsten wordt een samenwerkingsopdracht geformuleerd. In de gemeente West Betuwe komen binnenkort startbijeenkomsten. Door de corona maatregelen heeft de start van de eerste bijeenkomsten vertraging opgelopen.

1. De Actietafel

Opbrengst probleemanalyse
Bij sommige jongeren is er sprake van een complexe problematiek. Deze kan ertoe leiden dat het niet lukt om de jongeren te laten participeren in het werken aan een oplossing ondanks dat meerdere professionals voor deze jongeren bezig zijn. Voor Regio Rivierenland is de inschatting dat het om 80 – 100 jongeren gaat, die zich in deze situatie bevinden of hierin dreigen te belanden. Er is behoefte aan een overleg om op een andere manier een doorbraak te forceren bij kwetsbare jongeren om ze van thuiszitten naar een vorm van participatie te krijgen.

Beoogd maatschappelijk resultaat
De jongere krijgt de hulp die nodig is en kan weer meedoen en participeren binnen de maatschappij. De zorgpartijen weten elkaar beter te vinden en er komen minder jongeren op de Actietafel terecht.

Hoe pakken we dit aan?
Bij sommige jongeren is er sprake van complexe zorgproblematiek en stagnatie in de hulp binnen het reguliere circuit. Door deze complexiteit lijkt er geen beweging meer te zijn. Een groep professionals met verschillende achtergronden en expertises, bespreekt de situatie op een inventieve manier en zorgt voor een maatwerkoplossing. Door het combineren van verschillende invalshoeken en expertise, wordt er een actie voor de jongere bedacht, die in het reguliere overleg of circuit nog niet heeft plaatsgevonden.

Actie!
In 2019 zijn er al drie Actietafels georganiseerd, waar een groep professionals van o.a. wijkteams, welzijnswerk, onderwijs, leerplicht en RMC, de GGD en jeugdbescherming met elkaar aan de slag zijn gegaan. Dit heeft ertoe geleid dat er voor meerdere jongeren een oplossing is bedacht om in beweging te krijgen. In 2020 worden er zes Actietafels georganiseerd. Komend jaar wordt er verder gewerkt aan het door ontwikkelen van de methodiek en het toevoegen van expertise en een brede vertegenwoordiging van verschillende professionals en organisaties. Bij de Actietafels zijn de jongeren betrokken uit alle deelnemende gemeenten. De jongerenwerkers zijn ook bij de Actietafel betrokken en spelen zelfs een hele belangrijke rol in het overleg. Zij zijn vaak de aangewezen persoon om het eerste contact met de jongere weer op te starten omdat zij van nature handelen vanuit het perspectief van de jongeren (en hun ouders).

Financiën
De uitvoering van het Transformatieplan heeft geen financiële consequenties. Regio Rivierenland heeft een financiële bijdrage ontvangen van ruim 1,5 miljoen euro voor de jaren 2019-2021. De bekostiging is budgettair neutraal.

Vervolg
In het komende jaar gaan we verder met de uitvoering van het actieplan. Hierbij zullen we de gekozen acties en effecten monitoren, evalueren en door ontwikkelen. De eerste drie jaar wordt dit project met middelen van het Rijk betaald. De uitwerking van het Transformatieplan moet worden ingebed in de bestaande structuur en in de bestaande financiële middelen van de gemeente met als resultaat dat de zelfredzaamheid van de inwoners is vergroot en de uitgaven zijn verminderd.

Bijlage(n)
Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de secretaris, de burgemeester,